

Oplæg til foretræde for Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Emne: Forslag til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Lovforslaget indeholder flere elementer som Dansk Oplysnings Forbund (DOF) gerne ville drøfte nærmere med udvalget, men på grund af den tidsmæssige begrænsning, der vil være for vores foretræde, vil vi alene fokusere på den problemstilling, vi finder repræsenterer en direkte trussel for private sprogskolers overlevelse – finansieringsmodellen - samt en enkelt bemærkning vedrørende it-undervisning (online-undervisning).

DOF repræsenterer i den sammenhæng Studieskolen i København og Århus samt IA Sprog i København.

Finansieringen

Det foreslås i lovforslaget, at opdele modultaksten i 2 dele: en starttakst og en sluttakst. Sluttaksten udbetales kun for de deltagere der gennemfører modulet og består modultesten og gøres derved afhængig af en række forhold, som den pågældende sprogskole ikke selv er herre over, f.eks. at en deltager får arbejde og derfor ikke kan fortsætte undervisningen.

Det fremgår endvidere, at betaling for sidste modul først udløses, når deltageren har været til en afsluttende – ikke obligatorisk – eksamen, der forestås af ministeriet p.t. 2 gange om året.

Udgiften ved at gennemføre et modul er primært knyttet til lærerlønnen. Sprogskolen er i henhold til lærernes overenskomst forpligtet til at anvise løn for det aftalte modul uanset antal deltagere, der gennemfører modulet og består testen. Udgiften er således ikke relateret til den enkelte deltager eller den enkelte deltagers adfærd - men holdet – hvorimod sprogskolens afregning med kommunen gøres deltagerafhængig!

Skønsmæssigt anslås den økonomiske usikkerhedsfaktor ved denne model generelt at andrage 20 – 25% af en sprogskoles samlede driftsudgifter i forbindelse med danskuddannelse af udlændinge m.fl.

Ministeriets begrundelse er ifølge høringsnotatet, at skabe et incitament for udbyderen til at sørge for, at deltagerne gennemfører og består testen.

Sprogskolen skal naturligvis gøre hvad der er menneskeligt muligt for at levere en højt kvalificeret og effektiv sprogundervisning, men deltagernes gennemførelse afhænger af en lang række andre forhold, forhold som sprogskolen ingen indflydelse har på, men som de kommer til at bære de økonomiske konsekvenser af!

For sprogskolen – der skal have sin økonomi i balance – vil konsekvensen af den usikre finansiering kunne blive:

1. Sprogskolen må ud fra sin erfaring i sin takst tage højde for antallet af deltagere, der ikke udløser sluttakst
2. Sprogskolen må ved opstart øge antal deltagere pr. hold for at sikre sig, at det fornødne antal deltagere gennemfører modulet, så sprogskolen ikke står med et økonomisk tab
3. Sprogskolen kan miste finansiering og/eller likviditet ved at få udskudt afregningen i op til ½ år i forbindelse med det afsluttende modul
4. Sprogskolen standser sin aktivitet på grund af den store økonomiske risiko

Ad 1: Kompensation via en højere takst fører samlet set til at kommunens udgift vil være uændret.

Ad 2: Det vil medføre ca. 20 – 25% flere deltagere på holdet ved start. Det vil samlet set føre til færre hold, hvor det stærkt forøgede antal deltagere formentlig vil få en negativ indvirkning på undervisningens kvalitet – mindre individuelle hensyn - og dermed et forventeligt endnu større frafald.

Ad 3: Et konkret eksempel på denne problematik er, at en deltager afslutter sin danskuddannelse i november måned, men først kan komme til den afsluttende eksamen i maj/juni. Den private udbyder har således et udlæg for det offentlige i mere end ½ år, samtidig med at man i ½ år skal leve med usikkerheden om hvorvidt deltageren nu vil indstille sig og bestå den afsluttende eksamen.

Ad 4: Lukning af private sprogskoler vil medføre, at kommunerne selv i højere grad må etablere sprogundervisningen. Uanset antallet af deltagere, der gennemfører et modul og består testen, vil kommunen skulle afholde udgifterne, da de som arbejdsgiver ikke kan gøre lærernes løn afhængig af antal deltagere der gennemfører modulet og består modulteksten.

Hvis hensigten med lovforslaget dybest set er et skridt i retning af, at man ønsker at fratage private aktører på området ethvert incitament for at lade samfundet nyde godt af deres ekspertise og erfaring på området, burde lovforslaget - efter DOF's opfattelse – mere reelt være et forslag om at kommunalisere danskuddannelsen til voksne udlændinge m.fl.

Afslutningsvis skal det anføres, at DOF er af den opfattelse at langt hovedparten af de private sprogskoler er med til at løse en vigtig samfundsmæssig opgave på kvalificeret vis. Skulle der være eksempler på sprogskoler, der ikke leverer den fornødne kvalitet eller har større frafaldsprocent end "normalt" bør dette problem løses ved, at kommunen ikke fortsat laver en driftsoverenskomst med den/de pågældende sprogskoler – og ikke ved generelt at skabe en sådan økonomisk usikkerhed for alle, at det må forventes at nogle private sprogskoler ser sig nødsaget til at standse deres aktivitet på grund af det store krav til likviditet samt den økonomiske usikkerhed dette lovforslag medfører.

Online-undervisning

DOF ser med tilfredshed, at muligheden for online-undervisning fortsat er mulig, men skal pege på det uhensigtsmæssige i, at der også her forudsættes, at den enkelte kommunalbestyrelse har godkendt udbyder. Online-undervisningens styrke er, at den er tilgængelig for udlændige i alle 98 kommuner og lever op til målsætningen om høj grad af fleksibilitet.

For at udnytte det fulde potentiale i denne tilrettelæggelsesform og et minimum af bureaukrati bør der findes en anden godkendelsesprocedure til erstatning af kravet om godkendelse i alle de kommuner, som deltagerne kommer fra.